

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут гуманітарних і соціальних наук
Кафедра історії та політичної теорії

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Первий Г.Л.

«31» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Етнологія»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Соціальна антропологія
Статус	обов'язкова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Термін викладання	2-й семестр (3 та 4 чверті)
Мова викладання	українська

Викладач: ас. Зимницька С.П.

Пролонговано: на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Етнологія» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Соціальна антропологія» спеціальності 032 Історія та археологія / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. історії та політичної теорії. – Д.: НТУ «ДП», 2023. – 16 с.

Розробник:

Зимницька Світлана Павлівна, асистент кафедри історії та політичної теорії, кандидат історичних наук.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 032 Історія та археологія (протокол №4 від 30.08.2023 р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	7
6.1 Шкали	7
6.2 Засоби та процедури.....	7
6.3 Критерії.....	8
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі «Соціальна антропологія» спеціальності 032 Історія та археологія здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни С1 Етнологія віднесено такі результати навчання:

Програмні результати навчання	
Шифр ПРН	Зміст
РН13	Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.
СР15	Мати навички ідентифікації та інтерпретації культурних елементів, як визначальних складових соціальних процесів
СР16	Вміти виявляти особливості полікультурних, поліетнічних суспільств та враховувати їх у професійній діяльності
СР17	Застосовувати наукові методи пізнання задля розуміння потреб та інтересів суспільних груп
СР19	Мати навички міжкультурної комунікації у різних суспільних сферах

Метою дисципліни є формування у студентів системного знання про сучасну етнічну карту світу, особливості матеріальної та духовної культури різних етносів; вивчення і засвоєння студентами питань про походження й етнічну історію українського народу, формування специфічних особливостей традиційного побуту, матеріальної та духовної культури в окремих регіонах України.

Реалізація мети вимагає трансформації дисциплінарних результатів навчання та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
РН13	РН13.1-С1	розуміти особливості матеріальної і духовної культури народів світу
СР15	СР15.1-С1	мати навички аналізу природи сучасних етнонаціональних процесів та сутності міжетнічних відносин
СР16	СР16.1- С1	вміти виявляти особливості того чи іншого етносу і здійснювати їх компаративний аналіз
СР17	СР17.1- С1	володіти методологією етнологічних досліджень, проводити польові дослідження та систематизувати й аналізувати зібрані матеріали
СР19	СР19.1- С1	вміти опановувати й реалізувати моделі толерантної комунікації в умовах культурного, релігійного та мовного розмаїття

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф4 Історична географія	знати головні етапи та особливості формування цивілізацій; виокремлювати характерні риси формування історико-географічних областей в Україні та світі.
С2 Фізична антропологія та антропогенез	усвідомлювати особливості розвитку людства у дописемний період його історії та володіння базовими принципами і навичками дослідження даного періоду на емпіричному й теоретичному рівнях.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Розподіл за формами навчання, години							
	денна			вечірня		заочна		
	Обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	Обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	75	30	45	-	-	-	-	-
практичні	45	15	30	-	-	-	-	-
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	45	75	-	-	-	-	-

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	75
СР15.1-С1	1. Вступ. Етнологія як наука, її засади й особливості	4
	1.1. Поняття, предмет і завдання етнології.	
	1.2. Становлення етнології як науки.	
	1.3. Методика та методи етнологічних досліджень.	
СР15.1-С1	1.4. Місце етнології в системі гуманітарних наук.	8
	2. Розвиток етнології як науки. Основні етнологічні школи і напрями	
	2.1. Нагромадження етнографічних знань в античні часи та середньовіччя.	
	2.2. Розвиток етнографічних знань у новий і новітній період.	
	2.3. Еволюціонізм.	
СР15.1-С1	2.4. Антиеволюціонізм: дифузійнізм, соціологічна школа.	6
	2.5. Функціоналізм і структуралізм	
	3. Класифікація етносів	
	3.1. Географічна класифікація.	
	3.2. Антропологічна класифікація.	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	3.3. Релігійна класифікація.	
	3.4. Етнолінгвістична класифікація.	
	3.5. Класифікація за господарсько-культурними типами.	
РН13.1-С1, СР16.1-С1	4. Народи Австралії та Океанії	8
	4.1. Історико-культурні райони Австралії та Океанії та їх етнічний склад.	
	4.2. Австралійська провінція, побут австралійських аборигенів.	
	4.3. Океанська провінція: Меланезійська історико-етнографічна область; Мікронезійська історико-етнографічна область; Полінезійська історико-етнографічна область.	
РН13.1-С1, СР16.1-С1	5. Характеристика народів Азії. Народи Західної (Передньої) Азії	6
	5.1. Загальна характеристика азійського регіону та його народів.	
	5.2. Особливості матеріальної і духовної культури.	
	5.3. Характеристика народів Західної Азії та їх етнічна історія.	
	5.4. Сучасний етнічний склад держав регіону.	
	5.5. Господарство Західної Азії.	
РН13.1-С1, СР16.1-С1	6. Народи та країни Африки	6
	6.1. Загальна характеристика африканського континенту.	
	6.2. Расовий, етнолінгвістичний та релігійний склад населення.	
	6.3. Етногенез та етнічна історія Африки.	
	6.4. Історико-культурні особливості африканських народів.	
	6.5. Розпад колоніальної системи в Африці.	
	6.6. Сучасні етнічні процеси на африканському континенті.	
РН13.1-С1, СР16.1-С1	7. Корінні народи Америки	6
	7.1. Антропологічна та етнолінгвістична характеристика народів Америки.	
	7.2. Корінні народи Америки: ескімоси, алеути.	
	7.3. Державні об'єднання доколумбової Америки: ацтеки, майя, інки.	
	7.4. Особливості колонізації Північної Америки європейцями та формування її сучасного етнічного складу.	
СР15.1-С1	8. Розвиток української етнології	7
	8.1. Комплекс проблем, які вивчає українська етнологія.	
	8.2. Періодизація розвитку української етнології.	
РН13, СР15, СР16	9. Історико-етнографічне районування України	8
	9.1. Етнографічне районування України.	
	9.2. Центральньо-Східний (Південно-Східний) регіон.	
	9.3. Північний регіон (Полісся).	
	9.4. Західний (Південно-Західний) регіон.	
	9.5. Етнографічні групи українського народу.	
СР17.1-С1, СР19.1-С1	10. Види і методи польових досліджень	8
	10.1. Етапи експедиційної роботи: підготовчий, основний, підсумковий.	
	10.2. Особливості здійснення наукових спостережень у польових умовах.	
	10.3. Опитування населення (загальна характеристика).	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	10.4. Фіксація речових матеріалів.	
	10.5. Збір етнографічних колекцій.	
	10.6. Методика пошуку і відбору інформаторів, знайомство.	
	10.7. Правила роботи з інформатором.	
	10.8. Завершальний етап роботи з інформатором.	
CP17.1-C1, CP19.1-C1	11. Експедиційне дослідження матеріальної та духовної культури	8
	11.1. Методика і практика дослідження традиційного вбрання.	
	11.2. Експедиційне дослідження традиційної їжі.	
	11.3. Збір етнографічних джерел про сім'ю та сімейний побут.	
	11.4. Методичні засади дослідження світоглядних уявлень і вірувань.	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	45
PH13.1-C1, CP15.1-C1, CP16.1-C1, CP17.1-C1, CP19.1-C1	1. Етнологічні школи і напрями кінця ХІХ – ХХІ ст.	45
	2. Народи Європи	
	3. Народи Південної Азії	
	4. Етнічні процеси в сучасному світі	
	5. Етнічний склад населення України. Українці за кордоном	
	6. Традиції та вірування українців	
	7. Сімейні відносини та родинна обрядовість	
	РАЗОМ	120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії студента за вимогами НРК до 6-го

кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час заліку за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольних та індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти.

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
<i>Уміння/навички</i>		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ◆ збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі.</p> <p>Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	(доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; здатність робити висновки та формулювати пропозиції	
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна	60-64

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не	90-94

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	реалізовано дві вимоги)	
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Використовуються мультимедійне обладнання; дистанційна платформа Moodle та MS Teams.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ПІДРУЧНИКИ І НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ

1. Глушко М. Історія народної культури українців: навч. посібник / Михайло Глушко. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. – 416 с., іл.
2. Етнографія українців: навчальний посібник / за ред. проф. С. А. Макарчука; вид. 3-є, перероб. і доп. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. – 711 с.
3. Хрящевська Л.М. Етнонаціональна політика в Україні в період незалежності. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Миколаїв: Видавничий дім «Гельветика», 2016. – 208 с.
4. Хрящевська Л.М. Етнологія України: теоретико-методологічні здобутки у контексті розвитку світової етнологічної думки. Миколаїв: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 220 с.

5. ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

6. Boriak O. Programs-Questionnaires in History of Ukrainian Ethnology: a Key Tool of Research and a Source for History of Science // *Zwierciadło Etnologiczne. Rocznik Katedry Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Szczecińskiego*. – 2015. – Issue 4. – Pp. 9-19.
7. Белова Ф., Громова Н. Уявлення про долю в традиційній культурі українців // *Етнічна історія народів Європи*. – 2022. – Вип. 66. – С. 26-33.
8. Борисенко В. К. Сімейна обрядовість українців ХХ – початку ХХІ століття / Валентина Борисенко; [голов. ред. Г. Скрипник] ; НАН України, ІМФЕ. – Київ, 2016. – 256 с. + 80 іл.
9. Врочинська Г.В. Українські народні жіночі прикраси ХІХ–ХХ століть: монографія / Г.В. Врочинська. – К.: Родовід, 2015.
10. Герасько М. Вбрання українців як явище традиційної культури / М. Герасько // *Етнічна історія народів Європи*. – 2014. – Вип. 44. – С. 30– 36. 54.
11. Глушко М. Народний одяг українців (загальні аспекти виникнення і розвитку) / Михайло Глушко // *Історія народної культури українців: навч. посіб.* / Михайло Глушко. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. – С. 311–346.
12. Горова В. Трансформація громадських традицій сільської колективної взаємодопомоги українців у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. // *Етнічна історія народів Європи*. – 2022. – Вип. 68. – С. 102-112.
13. Грицюк О. Етика етнологів у дослідженні тем сучасності // *Етнічна історія народів Європи*. – 2018. – Вип. 56. – С. 129-132.
14. Дедуш О. Ідеологія та національна ідентичність: етнологічний аспект // *Етнічна історія народів Європи*. – 2017. – Вип. 53. – С. 140-144.
15. Дністрянський М. С. Роль різноспрямованих колонізаційних рухів у заселенні Українських Карпат упродовж ХІІІ – першої половини ХІХ ст.: монографія. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 116 с.
16. Ігнатенко І. Батьківство у традиційній культурі: україно-європейські паралелі // *Етнічна історія народів Європи*. – 2019. – Вип. 58. – С. 25-30.
17. Ігнатенко І. Шлюбно-сімейні стосунки у традиційній культурі українців. – Харків, 2017.
18. Кухаренко О. Статуси головних дійових осіб українських весільних обрядів // *Етнічна історія народів Європи*. – 2021. – Вип. 65. – С. 41-48.
19. Латишева Д., Гончаренко Д. Дівич-вечір в українській традиції: історія та сучасність // *Етнічна історія народів Європи*. – 2019. – Вип. 59. – С. 37-41.
20. Леоценко Дмитро. Інтеграційні процеси в Європейському Союзі: сучасний стан та перспективи // *Людинознавчі студії: Збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка Серія «Філософія»*. Спецвипуск, присвячений євроінтеграційній тематиці. – Видавничий дім «Гельветика», 2022. – С. 68-82.
21. Мигун Марина. Національні меншини країн ЄС у рамках євроінтеграції // *Людинознавчі студії: Збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка Серія*

- «Філософія». Спецвипуск, присвячений євроінтеграційній тематиці. – Видавничий дім «Гельветика», 2022. – С. 115-129.
22. Перетокін А.Г., Аксьонов М., Очеретько М. Традиційна українська садиба в кінці ХІХ – на початку ХХ ст. // Вісник Придніпровської державної академії будівництва і архітектури. – 2016. – № 7 (220). – С. 45-54.
23. Петрушко В. Традиційне житло непривілейованих прошарків корейського суспільства на межі ХІХ–ХХ століття (за свідченнями іноземців) // Етнічна історія народів Європи. – 2023. – Вип. 69. – С. 88-93.
24. Самченко Ф. «Жіночий султанат» в Османській імперії: сутність, причини виникнення, еволюція // Етнічна історія народів Європи. – 2023. – Вип. 69. – С. 65-73.
25. Сорочук Л. Родинні та календарні традиції українців: світ дитинства // Етнічна історія народів Європи. – 2018. – Вип. 54. – С. 29-33.
26. Соучкова Т. Етнічна ідентичність українців в Центральній Європі: Чеська та Словацька Республіки // Етнічна історія народів Європи. – 2016. – Вип. 49. – С. 141-145.
27. Хрящевська Л.М. Теоретичні підходи до вивчення етногенезу, психологічних та антропологічних особливостей українців на рубежі ХІХ – ХХ ст. // Colloquium-journal №12 (64), 2020 Część 3. S. 7–11.
28. Юрій М., Алексієвець Л. Архетип і ментальність через призму історії // Україна–Європа–Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Вип. 19. – Тернопіль: Видавництво ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2017.
29. Юрій М., Алексієвець Л. Етнічний менталітет та його особливості // Україна–Європа–Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Вип. 21. – Тернопіль: Видавництво ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2018.

30. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

31. Етнографія. Науково-популярний ресурс, присвячений українській традиційно-побутовій культурі – <http://ethnography.org.ua/>
32. Інститут народознавства НАН України. Публікації – <https://www.nas.gov.ua/UA/Org/Pages/default.aspx?OrgID=0000288>
33. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України – <http://www.etnolog.org.ua/>
34. Науковий журнал «Народна творчість та етнологія» – <https://nte.etnolog.org.ua/>

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Етнологія»
для бакалаврів освітньо-професійної програми «Соціальна антропологія»
зі спеціальності 032 Історія та археологія

Розробник:
Зимницька Світлана Павлівна

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19